

Szakmai beszámoló

HAT-18-02 Együttműködés szakképző iskolák között

HAT-18-02-0323

„Kárpátalja végzete”

Debreceni SZC Vegyipari Szakgimnáziuma

Nagyberegai Középiskola

Határtalanul!

Bevezetés

A Határtalanul! 2018-02 pályázat keretében a Debreceni SZC Vegyipari Szakgimnáziuma 3 600 000 forintot nyert egy határon túli középiskolával közösen megvalósítandó kulturális jellegű programok lebonyolítására. A programban 30 magyarországi, és 30 határon túli tanuló vett részt 3-3 kísérőtanár vezetésével.

Az első találkozás alkalmával mi fogadtuk nagyberegai vendégeinket 2019.03.15. és 03.18. között, a második utazás során a debreceni csoport látogatott el Nagyberegre 2019.03.16. és 03.18. között.

A két iskola együttműködése egy személyes szakmai kapcsolatnak köszönhető. Köszönet illeti Gabóda Bélát, aki jelentős szerepet játszott a két iskola közötti kapcsolatfelvételben. Ugyanakkor a szervezési szakaszban az együttműködés nem volt mindig felhőtlen, amit a két országban elvárt számviteli fegyelem közötti különbség okozott. Kárpátaljai munkatársaink értetlenül figyelték, milyen nehézkes és olykor rugalmatlan a magyar elszámolási rendszer (előzetes bejelentés, ajánlatkérés, kilométerre és fillérre pontos előkalkulációk). Ugyanakkor a mi iskolánkban a szervezésre teljes jogkörrel mozgásteret kapnak a kollégák, Nagyberegen viszont minden igazgató úr bevonásával történt, ami szintén lelassította a szervezést. Remélhetőleg a súrlódások ellenére a további együttműködés lehetséges, hiszen a jelenlévőknek ez feledhetetlen élményt és emléket jelentett.

Az előkészítő szakasz

Az utazások megkezdése előtt a pályázati program szerint a pályázónak előkészítő tevékenységet végeznie kell

Az előkészítő foglalkozást Varga Lajos, az osztály magyar nyelv- és irodalom szakos tanára tartotta. Célja a Baráth Zsuzsanna -osztályfőnök és egyben történelem tanár- által a történelem órákon átadott ismeretek árnyalása volt. A képekkel, térképekkel színesített foglalkozás során a tanulók áttekintést kaptak a kárpátaljai magyarság sorsának alakulásáról. A tanulók megismerhették a kirándulás során később meglátogatott, kiemelt nevezetességeket.

Az együttműködés

Az első utazás

„2019. április 16-án a nagybereg-i iskola 30 tanulója három kísérőtanárral érkezett Debrecenbe. A határnál debreceni diákok vártak ránk.

Az elszállásolás után első utunk az Aranybika Szállóhoz vezetett, ahol sikerült jól megrakni a hasunkat. Innen a Déri Múzeumhoz siettünk, ahol egy sokszínű kiállítás megtekintése mellett hosszan időzhettünk a Munkácsy-trilógia számára kialakított helyiségben. A tárlatvezetőtől sok mindent megtudhattunk a képek történetéről. A Trilógia együttes, közeli látványa nagyon megható volt. Méltán lehetünk büszkék Munkács szülőföldre, Lieb Mihályra.

A helyi diákokkal csoportokat alakítva indultak el tanulóink Debrecen központi nevezetességeit megismerni. Ehhez térképet kaptak, mely még érdekesebbé, izgalmasabbá tette közös sétájukat. Erről a programról, mint régi ismerősök tértek már vissza a tanulók a megbeszélt helyre.

Aztán jött az Aquaticum Mediterrán Élményfürdő, ahol a legnagyobb sikert a vízi csúszda aratta, de nagyon élveztük a hullámzó tenger-hatást, a vízsodrást, a vízesést.

A nap végén bevacsoráztunk, s elmentünk szálláshelyünkre.

Másnap, reggeli után, érdekes kémiai kísérleteket tekinthettünk meg a tanárok és diákok közreműködésével. Aztán húsvét kapcsán a kézműves foglalkozáson sok érdekes tárgy került ki a diákok keze alól.

Ebéd után autóbusszal vitt az utunk a 40 kilométerre lévő Hortobágyra. A Pásztor Múzeumtól a Halastavi-kisvasúttal indultunk pusztai szafari túrára, ahol elsőként a bivalyokra csodálkoztunk rá. A Csillagoségbolt-park messzelátóinak segítségével bepillanthattunk a Hortobágy madárvilágába. Közben felelevenítettük a Tüskevárban olvasottakat, odaképzeltük Matula bácsit, Csikaszt.

Este egy pizzázóba mentünk, ahol kipróbálhattuk a bowlingot, s biliárdozhattunk is. Hazavezető sétánk alatt, egy LED-ekkel megvilágított szabadtéri tárlatban, Máté Bence természetfotós képeiben gyönyörködtünk, melyek varázslatos látványt nyújtottak az éjszaka sötétjében, csendjében, a református templom előtti téren.

A harmadik nap is mozgalmasan telt. Reggeli után az Agóra Tudományos Élményközpont volt az úti célunk. Itt először a Kölyöklaborban kezdtünk, ahol védőruhában saját magunk végezhattünk érdekes kémiai, biológiai kísérleteket, melyeket nagyon élveztünk. Aztán több interaktív játékot kipróbálhattunk, rendkívüli és látványos kísérletek részesei lehettünk. Lenyűgöző volt, hogy mindennapi életünk csodáival közérthetően és élményszerűen találkozhattunk, s ahogy egy-egy találmány által egyszerűvé, érthetővé varázsolódott sok tudományos ismeret.

A tudomány rejtelmeivel átítatva érkezünk meg a Grand Hotel Aranybika éttermébe. Kiadós ebéddel, rengeteg élménnyel a lelkünkben, s barátokkal a szívünkben hagytuk el Debrecen, s kezdtük meg utunkat a határra.

KÖSZÖNJÜK!”

A Nagybereg-i Középiskola tanári kara és diáksága nevében, Dencs Ildikó

A második utazás

„Áprilisban kezdődött a kalandunk a kárpátaljai, nagybereg-i középiskola tanáraival és 28 diákjával. Kedves és közvetlen embereket ismertem meg, akik mindenért nagyon hálásak voltak. Nagy gonddal válogattuk össze a programokat.

Néhány hét múlva, május 09-én mi indultunk útnak hozzájuk. 30 gyerek és három kísérőtanár. Nagyon örültem, hogy én is köztük lehetek. Régi álmom vált valóra, amikor a távoli körvonalak valódi hegyekké

váltak. Még sosem jártam Nagyberegen. Szép, rendezett falu, ahol jól látszik az ottlakók tenniakarása. Megpróbálnak minden lehetőséget megragadni, hogy a közösségük és elsősorban a fiataljaik élete jobb legyen. Ott tartásuk őket, miközben kinyitják számukra a világot.

A falu közepén épült a kis panzió, ahol étkeztünk és a szállásunk volt. Nagyon kedves házinénink volt. Mindenben a kedvünket kereste. A hűvös májusi estéken befűtött, és igen finom falatokkal kényeztetett minket.

Az utca túloldalán áll egy 1890 körül épült ház, amit tájháznak rendeztek be. A ház mögött szép kis botanikus kertet hozott létre a fiatalember, aki rendben tartja az épületet, és a kertet is gondozza. Ő mesélt a házról és a környékről. A Bereg-vidék és a falu múltjával és jelenével ismerkedhettünk az iskolában is. Gyönyörködhattunk a néprajzi gyűjteményben és a mesés, szép beregi szöttesekben. Módunkban állt azt is kipróbálni, micsoda kitartás, türelem és hozzáértés szükséges egy-egy alkotás elkészítéséhez. Elkápráztatott minket, ahogy a 11. osztályos lányok dolgoztak a szövőszékeken. A fiúk hasonlóan virtuóz módon bántak a labdával és az akrobatikus kerékpárokkal. A gyerekek versenyszerűen művelik ezt a sportot. Nemzetközi versenyeken érnek el nagyon szép eredményeket. Természetesen a barátságos focimeccs sem maradhatott el, ami testvéries döntetlennel végződött.

Második nap együtt kirándultunk Munkácsra és Ungvárra. A munkácsi vár minden négyzetmétere rejt valami emléket a magyarság történelméből: Kazinczy, Zrínyi Ilona, Rákóczi, Szent Korona, Turul... Vajon hányan énekeltek már el – velünk együtt - a magyar nemzet himnuszát II. Rákóczi Ferenc és édesanyja szobránál?

Ungváron is jártunk a várban, és megnéztük a skanzent a tövében. Itt döbbsentünk rá, hogy ez a vidék mindig soknemzetiségű volt. Ahány nép annyiféle építészeti stílus. A magyarok lakta Viskről is került ide lakóház.

Másnap hosszú kirándulásra indultunk. Jártunk Szolyván, a Vereckei-hágón, a Sípot-vízesésnél és az Árpád-vonal egyik bunkerében is. Valamennyi helyszín emlékezetes marad, de sosem felejttem el a Vereckei-hágón elénk táruló panorámát, és a Himnusz messze szálló hangjait. Nagyon elfáradtunk ezen a napon. Nem könnyítette meg az utazásunkat az utak minősége. Voltak olyan útszakaszok, ahol nagyon nehezen, csak lépésben lehetett haladni.

Utolsó napunkon a közös ebédünk után váltunk el, telis-tele emlékekkel. Új barátságok születtek. Bízom benne, hogy lesz még alkalmunk találkozni ezzel az életrevaló, vendégszerető és kedves közösséggel.”

Vargáné Almási Adrienn

A létrehozott termék

A programban részt vevő diákok a vendégek debreceni látogatása előtt előkészítették a város történelmi emlékhelyeit bemutató kérdőívet, valamint az ezzel egybekötött vetélkedő forgatókönyvét. Mint kiderült, a nagyberegai diákok nagyon élvezték ezt a programot. A városi séta során kitöltötték a feladatlapot, illetve fényképeket készítettek „csapatukról” a meglátogatott nevezetes épületek előtt. A debreceni látogatást követően nem csak írásos beszámolót készítettek, hanem meglepetésként egy kis zenés összeállítást is. A kárpátaljai kirándulás után a debreceni diákok két nyelvű (angol és magyar) élménybeszámolót készítettek. A végső „termék” egy az iskola aulájában folyamatosan vetített digitális bemutató lett. Ez két kisfilmből áll. Az első a kárpátaljai látogatás során készült fényképekből áll, a tanulók által választott zenére összeállított montázs. Ez kerül az iskola Facebook oldalára is. A második a Kárpátaljára jellemző hazaszeretetet és magyarságtudat megnyilvánulását mutatja be.

Az értékelő szakasz

A projekt során szerzett tapasztalatok megbeszélésére már a helyszínen, majd a hazaúton sor került. A reflexiók begyűjtése folyamatos volt, mind a történelem, mind osztályfőnöki órák keretében. Természetesen a produktum elkészítése és a beszámolók készítése délutáni foglalkozáson történt. A diákokat megdöbbenette, olykor elkésérítette a Kárpátalján uralkodó szegénység, elmaradottság, az útviszonyok és az a tény, hogy a nagyberegai diákok jelentős része nem ért és nem beszél ukránul.

A honlapunkon közzétett beszámoló

A lebonyolított program elemeiről, a kirándulásokról készült beszámolót közzétettük az iskolánk honlapján a <http://www.dszcvegyipari.hu/projektek> oldalon.

IskolaTV

Iskolánk aulájában található információs monitorunkon annak működési idejében a kiránduláson készült képekből, videórészletekből információs anyagot vetítettük naponta több alkalommal.

Partner intézményünk elérhetősége

www.nagyberegiskola.at.ua

nagyberegiskola@gmail.com

Képek a debreceni kirándulásról:

Képek a kárpátaljai kirándulásról:

